

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITON TYÖOHJELMA 2022

Ydintehtävät

Päijät-Hämeen liiton perussopimuksen mukaan liitto on maakunnan kehittämisen ja yhteistyön keskus, joka vastaa jäsenkuntia ja niiden väestöä palvelevasta maakunnallisesta suunnittelu- ja kehittämistyöstä sekä edunvalvonnasta.

Perussopimuksen mukaisia liiton tehtäviä ovat:

- huolehtia maankäyttö- ja rakennuslaissa kuntayhtymälle säädetyistä tehtävistä
- huolehtia alueiden kehittämisestä annetussa laissa ja asetuksessa sekä rakennerahasto -ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista annetussa laissa ja asetuksessa maakunnan liitolle määrätyistä tehtävistä.
- hoitaa muutkin sille lainsäädännössä määrätyt tehtävät. Lakisääteisten tehtävien lisäksi liitto huolehtii muusta kehittämistoiminnasta maakunnassa sen henkisen ja aineellisen hyvinvoinnin edistämiseksi ja hyvän elinympäristön turvaamiseksi, vahvistaa maakunnallista yhteenkuuluvuutta sekä sisäistä ja ulkoista yhteistyötä.
- hoitaa maakuntien yhtäpitävin päätöksin aluekehityslain mukaiset maakuntien yhteistoiminta-alueen tehtävät. Tämän yhteistoiminta-alueen muodostavat Päijät-Häme, Kanta-Häme ja Uusimaa.

Muusta yhteistyöstä ja -alueista liitot voivat sopia aluekehityslain mukaisesti.

Hallinto- ja tukipalvelut	Aluesuunnittelu ja tutkimustoiminta	Aluekehitys	Edunvalvonta ja kuntayhteistyö
Liiton luottamushenkilö-, yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävistä vastaaminen.	Maakuntakaavan laatiminen, ajan tasalla pito ja kehittäminen sekä toteuttamisen edistäminen.	Maakunnan pitkän tähtäimen kehittämissuunnitelmien poliittisten linjausten ja tavoitteiden valmistelu (ml. maakuntasuunnitelma ja -ohjelma).	Säännöllinen maakunnan kuntien yhteistyö, mm. Kuntajohtajakokoukset ja Päijät-Hämeen puheenjohtajafoorumin toiminta.
	Maakunnan tilan ja kehityksen seuranta.	Valtuustokauden strategisten tavoitteiden valmistelu.	Maakunnan edunvalvonnan suunnittelu ja toteuttaminen yhteistyössä mm. Kuntien ja Etelä-Suomen maakuntien kanssa.
	Liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen, ajan tasalla pito ja edistäminen jatkuvan liikennejärjestelmätöiden ja sidosryhmätöiden ja edunvalvonnan keinoin.	Yleinen maakunnan kehittäminen. Maakuntien välinen yhteistyö.	Kansainvälinen yhteistyö ja edunvalvonta EU-tasolla.

	<p>Lahden kaupunkiseudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimustyö yhdessä kuntien ja valtion kanssa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lahden kaupunkiseutusuunnitelman ja sen edellyttämien selvitysten laatiminen • MAL-sopimuksen toimenpiteiden seuranta 	Euroopan rakennerahasto-ohjelman alueellinen toimeenpano.	Päijät-Hämeen liiton ulkoinen ja sisäinen viestintä.
	Päijät-Hämeen rakennemallin ja sen edellyttämien selvitysten laatiminen.		
	Maakuntien välinen yhteistyö.		

Strategiset linjaukset

Maakuntastrategia on maakunnan toimijoiden yhdessä laatima aluekehittämisen asiakirja, joka ohjaa maakunnan viranomaisten toimintaa. Maakuntastrategiassa tunnistetaan toimintaympäristön muutostekijät ja maakunnan ominaispiirteet. Näin saadaan alueen suuret kysymykset, joihin sen on vastattava menestyäkseen tulevaisuudessa. Päijät-Hämeen suurina kysymyksiä ovat maakunnan vetovoiman kehittyminen sekä asenne muutokseen.

Maakunnan strategian kahdeksi pääteemaksi nousivat vetovoima ja uudistumiskyky

1. Vetovoimainen maakunta vetää asukkaita, yrityksiä ja vierailijoita, jotka lisäävät maakunnan elinvoimaa, vaurautta ja hyvinvointia.
2. Uudistumiskyky tarkoittaa valmiutta ennakoida muutoksia ja reagoida niihin alueen asukkaita hyödyttävällä tavalla.

Päijät-Hämeen maakuntastrategia ja maakuntaohjelma on yhdistetty yhdeksi dokumentiksi (jatkossa mko), jossa ovat mukana maakunnan älykkään erikoistumisen kärjet eli Euroopan unionin edellyttämän RIS3-proessin mukainen alueellisten vahvuuksien ja kilpailuetujen tarkastelu. Älykäs erikoistuminen nojautuu erityisesti olemassa oleviin tutkimus- ja innovaatio toiminnan vahvuuksiin ja niiden hyödyntämiseen yritysten kehittämisessä ja työllisyyden parantamisessa.

Maakuntaohjelmassa on viisi toimenpidekokonaisuutta, joiden avulla täsmennetään kahta pääteemaa. Näiden avulla voidaan kirjoittaa hankkeita, jotka yhdistävät ohjelman varsinaisiin rahoitusinstrumenttien ohjelmiin.

- Vetovoimainen uusien tulijoiden maakunta
- Pitovoimainen maakunta
- Uudistumiskykyä vahvistava koulutus ja TKI-toiminta
- Uudistumiskykyä yhteistyöllä yrityksille, kunnille ja asukkaille
- Uudistumiskykyinen hiilineutraali Päijät-Häme 2030

Päijät-Hämeen maakunnan älykkään erikoistumisen kärjet ovat:

- Sportti
- Ruoka ja juoma
- Valmistus

Näitä kolmea kärkeä poikkileikkaa kestävyuden periaate, jossa yhdistyvät maakunnan perinteiset osaamisalueet ympäristöteknologia ja energia- ja resurssikysymykset sisältävä kiertotalous sekä muotoilu.

Hallinto ja tukipalvelut

Hallinnon ja tukipalveluiden vastuualue vastaa liiton yleishallinnosta, luottamushenkilöhallinnosta, talous- ja henkilöstöhallinnosta, toimistopalveluista ja muusta sisäisestä palvelutuotannosta. Hallinnon vastuualueen tavoitteena on oikea-aikaiset, kustannustehokkaat ja täsmälliset prosessit sekä liiton henkilöstön että luottamushenkilöhallinnon käyttöön.

Vuoden 2021 aikana hallinnon vastuualueella tehtiin tiedonhallintamalli, päivitettiin asianhallintajärjestelmä ja siihen liittyvä tiedonohjaussuunnitelma sekä koulutettiin liiton uudet luottamushenkilöt. Hallinnon toimintojen kehittämistä jatketaan edelleen vuoden 2022 aikana.

Toimenpiteitä ovat mm. sähköisen arkistoinnin suunnittelu ja toteuttaminen, paperiarkiston seulominen, asianhallintajärjestelmämigraatio sekä sisäisen palvelutuotannon edelleen kehittäminen. Lisäksi hallintoasiakirjoja ja sääntöjä päivitetään tarpeen mukaan.

Luottamushenkilöhallinto

Päijät-Hämeen liiton ylintä päätösvaltaa käyttää maakuntavaltuusto, joka päättää liiton toiminnan tavoitteista ja taloudesta sekä keskeisimmistä liiton toimintaa ohjaavista ohjelmista ja suunnitelmista. Vuonna 2021 pidettiin kuntavaalit ja liitto avusti ryhmiä ylikunnallisissa luottamustoimipaikkaneuvotteluissa. Maakuntavaltuusto kokoontuu kaksi kertaa vuonna 2022.

Maakuntahallitus vastaa liiton käytännön toiminnasta ja hallinnosta sekä johtaa valtuuston aluekehitystyölle, alueidenkäytön suunnittelulle ja edunvalvonnalle asettamien tavoitteiden toteutumista. Maakuntahallitus kokoontuu 10 kertaa vuonna 2022.

Tarkastuslautakunta suorittaa liiton toiminnan ja talouden tarkastuksen. Tarkastuslautakunnan ydintehtävinä on seurata kuntayhtymän toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista ja tilintarkastusprosessin etenemistä. Tarkastuslautakunta kokoontuu 6–8 kertaa vuonna 2022.

Päijät-Hämeen liitto organisoii aluekehityslain mukaisen maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) toiminnan ohjelmakaudella 2021–2027. Yhteistyöryhmä kokoontuu 2–3 kertaa. Yhteistyöryhmän tehtävänä on yhteensovittaa aluekehitystoimintoja ja suunnata aluekehitysvaroja maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman avulla. Yhteistyöryhmän kustannukset katetaan pääsääntöisesti Euroopan aluekehitysrahaston teknisestä tuesta.

Maakuntahallitus on nimennyt keskuudestaan käynnissä olevalle valtuustokaudelle maakunta-kaavaprosessissa ja muissa alueiden käyttöön liittyvissä tehtävissä tarpeelliseksi katsotun maankäytön ohjausryhmän (MOR). Toimintavuonna 2022 maankäytön ohjausryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Toiminnalliset tavoitteet 2022–2024	Toimenpiteet 2022	Mittarit
Sääntöjen ja ohjeiden päivittäminen.	Päivitetään sääntöjä ja ohjeita tarpeen mukaan.	Tehty.
Pelastuslaitoksen siirtyminen hyvinvointialueeseen ja siihen liittyvät hallinnolliset tehtävät.	Yhteistoimintasopimuksen irtisanominen ja sääntöjen päivitykset.	Tehty.
Sähköisen arkistoinnin suunnittelu ja toteuttaminen.	Tietojärjestelmämigration suorittaminen, sähköisen arkistoinnin suunnittelu ja toteuttaminen.	Tehty.
Tiedonhallintalain mukaiset tietoturvallisuus- ja suojaus toimenpiteet.	Tietojärjestelmien ja aineistojen kokonaistietoturvallisuuden varmistaminen (tietojen siirtäminen, käyttöoikeudet, lokitietojen kerääminen, järjestelmien tietoturvallisuus jne.)	Tehty.
Henkilöstön ja luottamushenkilöiden koulutuksen järjestäminen.	Henkilökunnalle järjestetään tarpeen mukaan koulutusta ja saatetaan loppuun luottamushenkilöiden koulutuskokonaisuus.	Tehty.
Johtoryhmän työskentely ja koulutus.	Johtamisen ja työnteon tapoja kehitetään tukemaan vastuullista työskentelyä; yhteistyötä ja tiedonkulkua yli vastuurajojen ja suhteessa sidosryhmiin parannetaan.	Johtoryhmän valmennuksen toteutuminen keväällä 2022; Aktiivisen yhteistyön toteutuminen sekä tiedon säännöllinen välittyminen liiton sisällä johtoryhmässä ja toimistopalaverissa sekä keskeisten sidosryhmien kanssa.

Aluesuunnittelu ja tutkimus

Aluesuunnittelu ja tutkimus tuottaa tietoperustaa liiton toiminnalle seuraamalla ja arvioimalla tilastojen ja paikkatietojen avulla maakunnan ja sen osien alueellista kehitystä. Vastuualueella muodostetaan tahtotila maakunnan alueidenkäytön tavoitellulle kehitykselle pitkällä tähtäimellä osana maakuntasuunnitelmaa. Tahtotila linjaa maakuntakaavan ja liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisen periaatteet. Suunnitelmat puolestaan luovat edellytykset merkittävien ympäristö- ja liikennevaikutuksia aiheuttavien alueiden, väylien ja kohteiden sekä palveluverkoston kestäväälle kehittämiselle. Suunnitelmien ja hankkeiden etenemistä ja rahoitusratkaisujen löytymistä edistetään sidosryhmäyhteistyöllä.

Maakuntavaltuuston hyväksymän liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamiseksi liitto johtaa maakunnan jatkuvaa liikennejärjestelmätyötä, ja yhteistyötä tehdään kuntien, ELY- keskusten ja muiden liikenneviranomaisen kanssa. Liitto on mukana Lahden kaupunkiseudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimuksen toimeenpanossa. Yhtenä MAL-sopimuksen toimenpiteenä on Lahden kaupunkiseutus suunnitelman laatiminen. Liitto yhdessä suunnitteluryhmän kanssa laatii Lahden kaupunkiseutus suunnitelman ja sen edellyttämät selvitykset ja toimii työssä koordinoijana. Päijät-Hämeen pohjoisten kuntien osalle, jotka eivät ole mukana MAL-

sopimuksessa, laaditaan vastaavan tarkkuustason suunnitelma, josta käytetään nimeä Päijät-Hämeen rakennemalli. Kaupunkiseutusunnitelma ja rakennemalli ovat hyvää pohjatyötä uudistettavalle kokonaismaakuntakaavalle, joka liiton on tarkoitus käynnistää heti suunnitelmien valmistuttua.

Liitto edistää kuntien alueidenkäyttöä annetuilla lausunnoilla sekä kuntien kehittämiskeskusteluissa ja viranomaisneuvotteluissa sekä muussa sidosryhmäyhteistyössä.

Maakuntakaavoitus

Päijät-Hämeen liitto seuraa vuoden 2021 alussa hyväksytyin jätteenkäsittelyalueen vaihemaakuntakaavan valitusten käsittelyä Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa.

Kokonaismaakuntakaavan käynnistämistä toimintajakson 2022–2024 lopulla linjaavat maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus, Lahden kaupunkiseutusunnitelma ja Päijät-Hämeen rakennemalli sekä maakuntakaavan ajantasaisuuden arviointi.

Liikennejärjestelmätyö

Liitto toteuttaa toiminta- ja taloussuunnitelman ajanjaksolla jatkuvaa liikennejärjestelmätyötä yhdessä kuntien, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä muiden liikenneviranomaisten ja sidosryhmien kanssa. Toimintavuonna 2022 valmistellaan maakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa toteuttavia uusia hankkeita kytkeytyen Lahden seudun MAL-työhön.

Maakunnan tilan ja kehityksen seuranta

Toiminta- ja taloussuunnitelman ajanjaksolla liitto toteuttaa jatkuvaa maakunnan tilan ja kehityksen seuranta. Seurannan tuloksia julkaistaan liiton sivustoilla.

Alueiden käytön ja liikennejärjestelmän toteutuksen edistäminen

Päijät-Hämeen liitto osallistuu toiminta- ja taloussuunnitelman ajanjaksolla sopimusosapuolena Lahden kaupunkiseudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimuksen toimeenpanoon. Toimintavuonna 2022 laaditaan Lahden kaupunkiseutusunnitelma ja Päijät-Hämeen rakennemalli selvityksineen osana MAL-sopimuksen toteuttamista. MAL-sopimuksen toteuttaminen Lahden kaupunkiseudulla edistää osaltaan maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmassa määriteltyjä tavoitteita. Lisäksi maakunnan jatkuva liikennejärjestelmätyö yhteensovittaa kaupunkiseudulla tehtävää työtä koko maakunnan tavoitteisiin ja kansalliseen sekä kansainväliseen edunvalvontaan.

Maakunnan liitto edistää toimintavuonna 2022 kuntien maankäyttöä lukuisten lausuntojen, viranomaisneuvottelujen ja kuntien kehittämiskeskustelujen avulla.

Toiminnalliset tavoitteet 2022–2024	Toimenpiteet 2022	Mittarit
Kiertotaloutta palvelevan jätteenkäsittelyalueen vaihemaakuntakaavan lainvoimaisuus	Vaihemaakuntakaavasta jätettyjen valitusten ratketessa Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa vaihemaakuntakaavan hyväksymisen kannalta edullisesti, kuulutetaan jätteenkäsittelyalueen vaihemaakuntakaava lainvoimaiseksi. Jos valittajat saavat jatkovalituslupia korkeimpaan hallinto-oikeuteen, kirjoitetaan valitukseen vastineet.	Lainvoimaisuuskuulutus tai vastineet valitukseen korkeimpaan hallinto-oikeuteen

<p>Lahden kaupunkiseutusuunnitelman ja Päijät-Hämeen rakennemallin ja suunnitelmia tukevien selvitysten laatiminen</p>	<p>Laaditaan vaihtoehtoisia luonnoksia ja arvioidaan niiden vaikutuksia työlle asetettuihin tavoitteisiin nähden.</p> <p>Laaditaan yksi ehdotuksena nähtäville asetettava Lahden kaupunkiseutusuunnitelma ja Päijät-Hämeen rakennemalli ja arvioidaan sen vaikutukset maankäyttö ja rakennuslain mukaisesti.</p> <p>Laaditaan suunnittelutyön tueksi selvityksiä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (tulevaisuus skenaariotyö ja viherverkostaselvitys valmistuneet 2021) • keskus- ja kaupan palveluverkkoselvitys, 03/2022 • matkailu- ja tapahtumaselvitys, 04/2022 • pyöräilyn pääverkkoselvitys, 6/2022 • lisäraideselvitys välillä Kerava-Lahti-Kouvola, 6-8/2022 	<p>Suunnittelutyö ja selvitysten laadinta on edennyt tavoitteen mukaisessa aikataulussa.</p>
<p>Uusi kokonaismaakuntakaava</p>	<p>Jatketaan ajantasaisuuden arviointia.</p> <p>Laaditaan uusittavaa kokonaismaakuntakaavaa tukevia selvityksiä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuulivoimaselvitys, 06/2022 • kulttuuriympäristöselvitys, sisältäen rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman, liitto osallistuu rahoitukseen 12/2022 asti. Työ tavoitteena valmistua 12/2023 <p>Haetaan YMLtä rahoitusta tuulivoimaselvityksen täydentämiseen mm. Natura-arvioinneilla ja kuntalaisten osallistamisella. Täydentävät selvitykset, 12/2022.</p>	<p>Selvitykset ovat valmistuneet tavoitteen mukaisessa aikataulussa.</p>
<p>Jatkuva liikennejärjestelmätyö</p>	<p>Toteutetaan liikennejärjestelmäsuunnitelman ja MAL-sopimuksen toimenpiteitä.</p> <p>Laaditaan aloitettu pyöräilyn pääverkon selvitys ja kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma.</p> <p>Viimeistellään kestävät matkaketjut -selvitys.</p>	<p>Hankkeet on tehty valmiiksi.</p>
<p>Jatkuva maakunnan tilan ja kehityksen seuranta</p>	<p>Seurataan maakunnan tilaa ja kehitystä erityisesti Lahden kaupunkiseutusuunnitelman ja Päijät-Hämeen rakennemallin tueksi. Lähtötietoja ArcGis Online -sivustolla pidetään yllä eri maankäytön teemojen osalta ja tuotetaan sinne puuttuvaa tietoa. Materiaali on käytettävissä myös muiden vastuualueiden ja Päijät-Hämeen kuntien käyttöä varten.</p>	<p>Lähtötiedot ovat ajantasalla ja käytössä.</p>
<p>Lahden kaupunkiseudun MAL-seuranta- ja sopimustyö</p>	<p>Laaditaan paikkatietopohjainen ja nettiselaimella toimiva palvelu MAL-toimenpiteiden seurannan tueksi.</p> <p>Osallistutaan seurantaryhmän kokouksiin ja uutta sopimusta valmisteleviin kokouksiin. Nostetaan sopimusneuvotteluihin Lahden kaupunkiseutusuunnitelman ja Päijät-Hämeen rakennemallityön pohjalta nousseita</p>	<p>Seurantatyökalu on käytössä ja MAL-sopimusneuvotteluja käydään.</p>

	toimenpiteitä valtion kanssa yhdessä rahoitettavaksi.	
Kuntien alueidenkäytön muu edistäminen	Annetaan lausunnot kuntien kaavoista ja muiden viranomaisen suunnitelmista. Osallistutaan viranomaisneuvotteluihin ja ELYn kehittämiskeskusteluihin kuntien kanssa.	Lausunnot on käsitelty määräajassa ja kehityskeskusteluihin on osallistuttu.

Aluekehitys

Maakunnan yleinen kehittäminen

Aluekehityksen päätehtäviä ovat maakuntastrategian ja –ohjelman valmistelu, älykkään erikoistumisen strategian valmistelu ja sen toteutuksen koordinaatio, rakennerahastovarojen ja kansallisten rahoitusvälineiden varojen jakaminen ja näiden hankkeiden ohjaaminen ja seuranta, maakunnan yhteistyöryhmän ja sen sihteeristön toiminta, sekä oma hanketoiminta, josta osa on kansainvälistä. Aluekehityksen vastuualue on aktiivisesti mukana monissa alueen koordinaatiotehtävissä. Uuden älykkään erikoistumisen strategian toteutus kolmea kärkeä koordinoimalla.

Euroopan aluekehitysrahaston hallinnointi ja AKKE-varojen myöntäminen

Päijät-Hämeen liitolla on näkyvä rooli aluekehittämisen rahoituksen välittäjänä. Liitto myöntää maakuntaan Työ- ja elinkeinoministeriön Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen (AKKE) -rahoitusta ja valmistelee Euroopan unionin rakennerahastovarojen hankepäätökset. Liitto seuraa osarahoittamia hankkeita niin päättyvällä kuin alkavalla ohjelmakaudella.

Rakennerahastojen ohjelmakauden 2021-2027 kansallinen ohjelma on hyväksytty, ja ensimmäinen liiton järjestämä EAKR-haku on tammikuun 2022 lopussa. Päättyvän rakennerahastokauden (2014–2020) hallinnointi jatkuu vuodelle 2023 asti.

Liitto seuraa aktiivisesti muiden rahoitusinstrumenttien tilannetta sekä kansallisesti että kansainvälisesti, vaikka niiden hakeminen ja myöntäminen kulkevatkin eri kautta. Lisäksi liitto koordinoi hanketoimintaa älykkään erikoistumisen kärkien kehittämistä hankkein ja muin toimin.

Hankerahoituksen valmisteluun ja muuhun maakunnalliseen koordinaatioon liittyy maakunnanyhteistyöryhmän toiminta ja sen sihteeristön toiminta.

Kiinnitetään huomiota yhteistyöhön muiden vastuualueiden kanssa: aluesuunnittelun kanssa rakennemallityössä, hallinnon kanssa hankehallinnossa ja edunvalvonnan kanssa vuoden aikana esiinnousevissa kysymyksissä.

Toiminnalliset tavoitteet 2022–2024	Toimenpiteet 2022	Mittarit
Rakennerahastotoiminta ja muu aluekehityksen rahoituksen tuki.	EAKR-haku tammi-maaliskuussa 2022. Muiden rahoituslähteiden viestintään osallistuminen.	Haku toteutettu, hankepäätökset valmisteltu syksyyn 2022 mennessä. Muiden rahoituslähteiden viestintään osallistuttu.
Maakunnallisen kehittämistoiminnan koordinointi: MYR, MYRS, ÄES-kärjet, muut temaattiset ryhmät (ml).	Muodostetaan ÄES-kärkiin toimintamalli ja työryhmät (uusi	ÄES-kärkiryhvät toiminnassa syksyyn 2022 mennessä. MYR ja MYRS 2-3 krt vuodessa. Muut temaattiset ryhmät

valmisteilla oleva "kohtaanto-ongelmaryhmä").	toiminto). Toteutetaan MYR ja MYRS säädösten mukaan. Temaattiset ryhmät niiden suunnitelmien mukaan.	niiden suunnitelmien mukaan.
Olemassa olevien oman tuotannon hankkeiden toiminta ja sopivien uusien hankkeiden hakeminen.	Olemassa olevien hankkeiden hyvä hallinto. Strategiaan sopivien uusien hankkeiden hakeminen.	Kolme uutta hakemusta jätetty alkuvuodesta 2022.

Edunvalvonta ja kuntayhteistyö

Maakuntahallitus päätti keväällä 2021 uuden Edunvalvonta- ja kuntayhteistyö -vastuualueen perustamisesta Päijät-Hämeen liiton organisaatioon. Vastuualueen johtaja on edunvalvontajohtaja, joka toimii maakuntajohtajan ja maakuntahallituksen alaisuudessa.

Edunvalvonta

Kesällä 2021 hyväksytyn edunvalvontasuunnitelman mukaan Päijät-Hämeen edunvalvontaa toteutetaan kolmella tasolla: alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä (EU-) tasolla. Edunvalvonnan isona tavoitteena on kehittämis- ja investointirahoituksen kasvattaminen maakunnan toimijoiden yhteistyöllä.

Edunvalvonnassa keskitytään erityisesti kolmeen kärkiteemaan

1. Saavutettavuus
2. Osaamistason nostaminen
3. Vihreä siirtymä

Vuoden 2022 edunvalvontasuunnitelmaa päivitetään ja määritellään Päijät-Hämeen tavoitteet seuraavaan hallitusohjelmaan. Päijät-Hämeen liitto toteuttaa edunvalvontaa yhteistyössä oman alueen toimijoiden, kuten kaupunkien, kuntien, yliopistojen ja korkeakoulujen, elinkeino-yhtiöiden ja elinkeinoelämän järjestöjen kanssa. Yhteistyö muiden maakuntien kanssa on tärkeää monissa omaa aluetta laajemmissa kysymyksissä.

Kuntayhteistyö ja hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen (HYTE)

Kuntayhteistyön perustan muodostavat säännölliset kuntajohtajakokoukset ja Päijät-Hämeen puheenjohtajafoorumien toiminta, joita Päijät-Hämeen liitto valmistelee ja fasilitoi. Kuntia ja niiden välistä yhteistyötä tuetaan myös mm. antamalla asiantuntija-apua erilaisten lausuntojen ja kannanottojen laatimiseen, järjestämällä kuntayhteistyön tilaisuuksia ja matkajärjestelyjä.

Päijät-Hämeen liitto toimii aktiivisesti alueellisessa hyte-työssä, jota toteutetaan laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kesken. Liiton vastuulla on alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laatiminen, alueellisen hyte-rakenteen valmistelu sekä erilaiset asiantuntijatehtävät tiedon lisäämiseksi ja alueen asukkaiden hyvinvoinnin lisäämiseksi. Lisäksi Päijät-Hämeen liitossa edistetään valtakunnallisten ohjelmien ja suositusten toimeenpanoa sekä asukkaiden osallisuutta. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen toteutetaan kuntien erillisrahoituksella.

Kansainväliset toiminnot

Kansainvälisyys liittyy Päijät-Hämeen liiton kaikkiin toimintoihin. Kansainväliseen toimintaan osallistuvat liiton asiantuntijat ja hallinto. Käytännössä kansainvälisyys kanavoituu pitkäjänteiseen politiikkavaikuttamiseen CPMR-järjestössä (Conference of Peripheral Maritime Regions) ja EU-tason politiikkavaikuttamiseen aktiivisessa yhteistyössä Helsinki EU Officen ja maakunnan muiden toimijoiden kanssa (mm. Korkeakoulutoimijat ja elinkeino-yhtiöt, kaupungit ja kunnat).

Päijät-Hämeen liitossa on myös omia kansainvälisen rahoituksen hankkeita ja lisäksi liiton kansainvälisiä toimintoja koordinoi kv-tiimi, jossa on edustajat edunvalvonnasta, aluekehityksestä ja aluesuunnittelusta.

Kansainvälinen toiminta tukee edunvalvonnan, maakuntastrategian ja älykkään erikoistumisen tavoitteita:

1. Kansainvälisillä toiminnoilla on keskeinen asema maakunnalle määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi ja elinvoiman sekä vetovoiman lisäämiseksi.
2. Liitto vaikuttaa kansainvälisin toimin Päijät-Hämeen tunnettuuteen, edistää projektipartnereiden löytämistä verkostoista sekä kansainvälisen rahoituksen saamista maakunnan toimijoiden hankkeille yhteistyössä Helsinki EU Officen kanssa.
3. Liitto vaikuttaa kansainvälisin toimin Euroopan Unionin politiikkavalmisteluun, erityisesti EU:n koheesio- ja liikennepolitiikan (TEN-T) lohkoilla.
4. Liitto osallistuu sellaisiin kansainvälisiin rahoitushakuihin, jotka tukevat maakuntastrategian tavoitteita.

Viestintä

Päijät-Hämeen liiton viestintä tukee maakunnan strategisten tavoitteiden saavuttamista vaikuttavalla viestinnällä. Viestinnällä pyritään avoimeen viestintään maakunnan liiton toiminnoista ja päätöksenteosta.

Päijät-Hämeen liitto järjestää vuosittain Vellamon maakuntajuhlan, jonka yhteydessä jaetaan Päijät-Häme-mitali. Lisäksi Päijät-Hämeen liitto toteuttaa yhteistyökumppaneiden kanssa järjestettäviä tapahtumia.

Toiminnalliset tavoitteet 2022–2024	Toimenpiteet 2022	Mittarit
Edunvalvonnan tavoitteet ja seuraavaan hallitusohjelmaan vaikuttaminen	Päijät-Hämeen edunvalvontatavoitteiden täsmentäminen ja hallitusohjelmatavoitteiden valmistelu. Yhteistyö Etelä-Suomen maakuntien kanssa.	Tavoitteet hyväksytty maakuntahallituksessa. Toteutettu yhteisiä edunvalvontatoimia Etelä-Suomen maakuntien kanssa
Kansainvälinen toiminta vahvistuu koronan jälkeen	Päijät-Hämeen liiton aktiivinen toiminta CPMR:n BSC:ssa. Helsinki EU Officen palveluiden hyödyntäminen ja EU-rahoitusmahdollisuuksista viestiminen alueen toimijoille.	Päijät-Hämeen edustaja nousee 2022 BSC:n hallitukseen varajäseneksi. Liikennetyöryhmän varapuheenjohtajuus. Toteutetut viestintätoimet
Kuntayhteistyön vahvistaminen	Päijät-Hämeen PJ-Foorumin ja kuntajohtajakokousten valmistelu. "Päijät-Hämeen huippukokouksen" toteutus.	Tehty
Valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen pilotti Päijät-Hämeessä 2022 – 23	Alueellisen projektiryhmän työn koordinointi VM:n erityisvaltionavustushankkeen tuella. Päijät-Hämeen liitto koordinoi uudistuksen edistymistä tuottamalla puheenjohtaja ja sihteeri resurssin	Alueellisen suunnitelman valmistuminen helmikuun loppuun 2022. Suunnitelman toimeenpanon tukeminen 2022-2023 ja esitetyn

	projektiryhmälle.	tavoitetilan edistyminen suunnitelman mukaisesti yhteistyössä valtion viranomaisten kanssa.
Vahvistaa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen rakenteita ja käytäntöjä Päijät-Hämeessä	Päijät-Hämeen hyvinvointisuunnitelma 2021-2025 toimeenpano ja seuranta. Yhteistyön vahvistaminen kuntien, tulevan hyvinvointialueen ja muiden hyte-työtä tekevien tahojen kesken	Päijät-Hämeen hyvinvointijohtamisen rakenteet on vahvistettu ja yhteistyökäytännöistä on sovittu. Itsearviointi hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta tehty.